3AT

1. Pobrać i zrobić!!! Czas: do piątku 20.03.!

http://pm.malopolska.pl/joomla/pliki/1112/matura_choices_pre-inter.pdf

2. Przeczytać ze zrozumieniem :)

Jak wygląda matura ustna z angielskiego?

Kiedy sama zdawałam maturę (czyli dopiero co :P) to jeszcze były czasy, kiedy matura ustna z angielskiego odbywała się na dwóch poziomach – podstawowym i rozszerzonym – do wyboru. Teraz, w przeciwieństwie do egzaminu pisemnego, **matura ustna z angielskiego jest tylko na jednym poziomie**. Co to dla Was oznacza? Przede wszystkim to, że w takim razie **część zadań musi być łatwiejszych (aby mieli szansę ci z bardziej podstawową wiedzą), a część trudniejsza (aby mogli się wykazać ci bardziej zaawansowni)**.

I to jest w zasadzie dobra i zła wiadomość. Dobra dla tych średniozaawansowanych i zaawansowanych, którzy lepiej albo gorzej, ale jednak radzą sobie z mówieniem po angielsku. Bo **w trakcie tych pierwszych, prostszych zadań można spokojnie się rozgrzać, aby już w tych trudniejszych zadań zabłysnąć**. Gorzej mają ci, dla których jednak angielski albo samo mówienie po angielsku jest problemem. Bo taka formuła egzaminu sprawia, że oni też muszą się mierzyć z tym trudniejszym zadaniem jakim jest formułowanie bardziej złożonych wypowiedzi. Ale przypuszczam, że właśnie po to tu jesteście, aby się nauczyć, jak sprawić, by matura ustna z angielskiego była miłym doświadczeniem a nie katastrofą.
Jak zatem wygląda matura ustna z angielskiego? Po pierwsze, składa się z trzech głównych zadań poprzedzonych rozgrzewką. Czyli mamy tak:
1. rozgrzewkę (rozmowę wstępną)
2. odgrywanie ról
3. opis obrazka + odpowiedzi na pytania w kontekście obrazka
4. wybór opcji (wypowiedź na podstawie materiału stymulującego + odpowiedzi na pytania)

Cały egzamin trwa ok. 15 minut, więc jak się domyślacie, żadna z Waszych wypowiedzi nie będzie wyczerpującym referatem. Po wejściu na salę, witacie się z komisją (a przynajmniej ładnie by było, gdybyście chociaż bąkneli jakieś *good morning/afternoon)* i losujecie swój zestaw egzaminacyjny. Zaraz po losowaniu przystępujecie do egzaminu (bez dodatkowego czasu na przygotowania).
Dzisiaj zajmiemy się pytaniami rozgrzewkowymi i zadaniem pierwszym, czyli odgrywaniem ról. Za tydzień – opis obrazka, a za dwa, ostatni wpis z cyklu *15 tygodni…* o wypowiedzi na podstawie materiału stymulującego. To co? Do roboty!

Rozgrzewka (rozmowa wstępna)

Rozgrzewka to 2-3 pytania egzaminatora dotyczące Waszego życia, nauki, planów, doświadczeń. Egzaminator wybiera 2-3 pytania z zestawu, który tylko on ma przed oczami. To oznacza, że już teraz musicie się skupić, bo będzie do Was mówić po angielsku. Te pytania są jednak zazwyczaj bardzo proste i wymagają maksymalnie dwóch zdań odpowiedzi. Przykładowo, na egzaminie możecie zostać zapytani *what is your favourite subject?* Tak. Te pytania są tak

podstawowe Co nie oznacza, że możecie na nie odpowiedzieć po prostu *Chemistry* czy *Biology*.

GOTOWE ZESTAWY MATURALNE

Odgrywanie ról

Zgodnie z instrukcjami Informatora CKE, w tym miejscu będziecie mieć ok. 30 sekund na przeczytanie polecenia i szybkie nastawienie się (bo w kontekście 30 sekund ciężko jednak mówić o przygotowaniu się Waszym zadaniem jest **wyobrażenie sobie siebie w sytuacji przedstawionej w treści polecenia i odegranie roli**. **Zadania dotyczą zazwyczaj życiowych sytuacji** – załatwianie czegoś w sklepie, urzędzie, na uczelni, wynajmowanie mieszkania, kontaktowanie się z obsługą hotelową itp. W tym miejscu **bardzo ważnym jest odniesienie się do wszystkich czterech elementów wskazanych w treści polecenia.** Przykładowo, jeśli Waszym zadaniem jest zarezerwowanie pokoju w hotelu, w poleceniu mogą być wskazane następujące zagadnienia do poruszenia w rozmowie: wpłata zaliczki, pokój dla niepalących, opcje wyżywienia i godzina przyjazdu. Waszym zadaniem jest *zagadać* w sprawie wszystkich czterech elementów.
Co ważne, egzaminator ma tu dodatkowe zadania dla Was. **Będzie on dopytywał o różne rzeczy albo przedstawiał dodatkowe opcje, inne możliwości lub zwyczajnie się z Wami nie zgadzał lub wskazywał na różne trudności związane z realizacją odgrywanego zadania**. Nie bójcie się tego! Pamiętajcie, że takie jest jego zadanie – dopytywać i stymulować do szerszych wypowiedzi i sprawdzenia Waszej umiejętności reagowania na pewne sytuacje i wypowiedzi.

Jak punktowane są te zadania na maturze ustnej z angielskiego?

Egzaminatorzy przyznają Wam punkty za: sprawność komunikacyjną, zakres i poprawność środków językowych, wymowę oraz płynność wypowiedzi. Przyjrzyjmy się im po kolei!

Sprawność komunikacyjna

Za sprawność komunikacyjną możecie dostać największą liczbę punktów, bo aż 6 z 18. Dlatego to tak ważne, abyście uważnie czytali treść poleceń i się do nich odnosili! Sprawność komunikacyjna to nic innego, jak:

- **odniesienie się do wszystkich elementów** wymienionych w zadaniu (w odgrywaniu ról macie cztery, wyraźnie wskazane elementy, do których macie się odnieść) i **rozwinięcie każdej myśli**
- mówienie **na temat**
- **korzystanie z pomocy egzaminatora** (czyli na ile musieliście prosić go o pomoc, albo na ile sam musiał Was ratować, kiedy utknęliście w jakimś zadaniu, albo go zupełnie nie rozumieliście)

Jeżeli chodzi o to odniesienie się do wszystkich elementów i rozwinięcie każdej myśli w przypadku odgrywania ról, to jest to dość jasne. Trudniej to sobie wyobrazić na przykładzie pytań rozgrzewkowych, które z zasady wymagają krótkiej i rzeczowej odpowiedzi. Ale spójrzcie na przykład: w pytaniu o to, gdzie mieszkasz, aż się prosi, żeby odpowiedzieć po prostu: *In Warsaw.* A to trochę mało. Najlepiej trzymać się tu zasady: jedno zdanie na odpowiedź, jedno na wyjaśnienie. Przykładowo: *I live in Warsaw. My parents live in Lublin but I moved to Warsaw 3 years ago and I*

really like it. I starczy. Tylko, że na egzaminie często nasza błykotliwość jest przytłumiona stresem, więc dobrze jest już przed maturą przemyśleć sobie, co moglibyście powiedzieć przy okazji różnych, typowych pytań zajawkowych.

Zakres i poprawność środków językowych

Za te dwa kryteria możecie otrzymać łącznie aż 8 punktów (4 z zakres i 4 za poprawność). W przypadku zakresu środków chodzi przede wszystkim o stosowanie **urozmaiconych struktur gramatycznych** (a nie np. tylko jednego czasu do opisywania…wszystkiego :P). Ważne jest też **używanie precyzyjnego słownictwa,**wykraczającego poza *fajny* i *dobry*. Nieustająco do tego zachęcam w serii **#pocotakskoromożnatak** na Englishake'owym fanpage'u, gdzie pokazuję Wam inne zwroty i słowa na wyrażenie tej samej myśli. Skorzystajcie koniecznie!

W przypadku poprawności, to nawet nie ma co tłumaczyć **Im więcej błędów, tym mniej punktów.**Maksymalną liczbę punktów, czyli 4, możecie zdobyć wtedy, kiedy tych błędów jest niewiele, a przede wszystkim wtedy, kiedy nawet jeśli się pojawiają, to nie wpływają na komunikatywność całej wypowiedzi.

Wymowa

Niestety, nie ma lekko. Matura ustna to jest ten moment, kiedy przychodzi weryfikacja naszych różnorodnych zdolności w kontekście mówienia po angielsku, stąd i **wymowa podlega ocenie egzaminatorów**. Ale jest mały ratunek. **Nawet jeżeli zdarzą Wam się jakieś błędy w wymowie, ale nie będą one w znaczący sposób utrudniały komunikacji, to nadal macie szansę na maksymalną liczbę punktów** w tym zakresie, czyli 2. Jednak trudno ocenić, co egzaminator uzna za wymowę już utrudniającą dogadanie się, więc nie liczcie na łut szczęścia, tylko przyłóżcie się do **sprawdzania poprawnej wymowy za każdym razem, gdy uczycie się nowego słówka!**

Płynność wypowiedzi

Za płynność wypowiedzi również możecie otrzymać 2 punkty. Na egzaminie takim jak matura ustna z angielskiego przez płynność **wypowiedzi rozumie się nie robienie nieintencjonalnych pauz, wynikających na przykład z tego, że nie zna się jakiegoś słówka lub nie wie się, jak coś powiedzieć po angielsku.** Ale znów – jeżeli Wam się to zdarzy raz czy nawet dwa, ale mimo wszystko dogadacie się z egzaminatorem i Wasza wypowiedź będzie spójna i logiczna, to nie macie się czego obawiać, bo nadal możecie zdobyć całe 2 punkty

Czego się uczyć, aby dobrze wypaść w tej części egzaminu?

Gramatyka

Koniecznie powtórzcie sobie **zasady układania pytań** w każdej konstrukcji gramatycznej – czyli jak zadać pytanie w czasie Present Simple, jak cytować czyjeś pytanie w mowie zależnej, jak zadać pytanie w przypadku zdań warunkowych itp. Po prostu – przećwiczcie zadawanie pytań, bo w przypadku odgrywania ról będzie to niezmiernie ważne.
Powtórzcie sobie też kilka bardziej zaawansowanych konstrukcji gramatycznych tak, aby choć jedną czy dwie wykorzystywać w swoich wypowiedziach intencjonalnie (punkty za zakres stosowanych środków językowych!). Czyli przygotujcie sobie kilka uniwersalnych zdań z użyciem zdań warunków czy czasu Past Perfect tak, aby potem móc je wykorzystać w którymś z momentów egzaminu.

Słownictwo

Przede wszystkim – ćwiczcie **prezycyjne słownictwo.** Nie szkodzi, że wiecie już, że *pracowity* to *hard-working*. Dobrze jest też znać słówka takie jak *ambitny, nieugięty, pracoholik* i znać subtelne nawet różnice między nimi oraz ich konotacje, aby uzyskać max punktów za zakres środków językowych. Powtórzcie sobie też **słownictwo z typowych maturalnych zakresów tematycznych,** czyli człowiek, dom, szkoła itd. To są pewniaki, więc nie zapomnijcie zrobić sobie z tego solidnej powtórki.

Jak się przygotowywać?

To jest w zasadzie pytanie o to, jak ćwiczyć mówienie po angielsku w ogóle. Ale konkretnie w przypadku pytań rozgrzewkowych i odgrywania ról przydatne będzie:

- **Przygotuj sobie (napisz!) kilka przykładowych odpowiedzi na podstawowe pytania *zajawkowe***, typu: co robisz w wolnym czasie, czy masz zwierzęte, gdzie mieszkasz… Przypomnij sobie typowe zakresy tematyczne poruszane na maturze i **do każdego z nich wymyśl po 3-4 pytania, jakie sam byś zadał będąc egzaminatorem.** A potem po prostu napisz swoje przykładowe odpowiedzi! Możesz też ćwiczyć w ten sposób, że będziesz sobie losować pytania i odpowiadać na nie na głos, sam do siebie. Doskonała praktyka!
- **Ćwicz wypowiadanie się pod konkretne słownictwo i struktury gramatyczne**. Przykładowo, zapiszcie sobie na kartce 5-6 dobrych, ciekawych słówek, które chciałbyś wykorzystać w swojej wypowiedzi i przećwiczcie wplatanie ich w odpowiedzi na… każde pytanie! W przypadku każdego tematu da się tak ograć kierunek swojej wypowiedzi, aby wykorzystać niemal każde słowo! Pobaw się tym i ćwicz z różnymi słówkami. Dokładnie to samo możesz zrobić z konstrukcjami gramatycznymi. Na przykład, wypisz sobie listę 5-10 przykładowych zadań na role do odegrania (np. rezerwacja hotelu, wymiana wadliwego zakupu w sklepie, rozmowa z doradcą zawodowym czy rozmowa kwalifikacyjna) i postanów sobie, że w swojej wypowiedzi wykorzstasz 3 różne czasy albo konstrukcję *have something done* albo któreś ze zdań warunkowych. A potem tak pokieruj swoją wypowiedzią tak, aby użyć założonej struktury.
- **Po prostu – mów jak najwięcej po angielsku.** Możesz na przykład **poszukać partnera** do pogadania po angielsku – jest mnóstwo możliwości, jak możesz za darmo znaleźć kogoś, kto będzie chciał z Tobą porozmawiać!

Matura ustna z angielskiego – strategie na rozgrzewkę i odgrywanie ról

1. Zrób rozgrzewkę przed egzaminem. Poprzebywaj sobie z angielskim co najmniej przez godzinę – posłuchaj ulubionego podcastu, obejrzyj odcinek serialu po angielsku, poczytaj coś po angielsku albo pogadaj sam do siebie. Pozwól sobie obudzić w sobie tę część mózgu odpowiadającą za zdolności językowe 🙂

2. Rozgrzej aparat mowy. Baaaaardzo niedoceniana rzecz jeśli chodzi o egzaminy ustne. Rozgrzej buzię i zrób kilka wprawek czy ćwiczeń na dykcję. Poprychaj, pokręć ustami, powiedz sobie kika zdań hiperpoprawnie artykułując każde słowo. Zobaczysz, o ile swobodniej Ci się będzie wtedy mówiło! A moje ulubione ćwiczenie to…

3. Uśmiechnij się. Po prostu. Nawet jak masz pełne majty ze strachu, to choćby zmuś się przed egzaminem to uśmiechnięcia się. Badania pokazują, że już samo uśmiechanie się szeroko wpływa na nasz mózg w taki sposób, że jesteśmy spokojniejsi i pogodniejsi. Nawet jeśli tylko robisz tę minę a niekoniecznie to (jeszcze) czujesz! Więc przed wejściem na salę zrób głęboki wdech, wydech i uśmiechnij się! To wpłynie pozytywnie na Twoje własne samopoczucie, ale też dobrze nastawi do Ciebie Twoich egzaminatorów. Każdy lubi miłych i pogodnych ludzi, a dobre pierwsze wrażenie możesz zrobić tylko raz.

4. Nie bój się doptać, jeśli nie rozumiesz. Owszem, jeżeli egzaminator będzie Ci musiał ciągle pomagać zostaną Ci odjęte punkty. Ale jeżeli zdarza się to *bardzo rzadko*, to egzaminator może Ci pomóc bez odejmowania Ci punktów. A ze względu na to, że mówiąc całkiem nie na temat też masz odejmowane punkty, to z dwojga złego lepiej zapytać, niż w ogóle nie wykonać zadania! Najlepiej zrobić to w sposób, który nie będzie ewidentnie *pytaniem* a bardziej *klaryfikacją*, czyli na przykład: *You mean my favourite school subject, right?* To jest taki sprytny wymyk, że niby wiem, więc wcale Cię nie pytam, ale w zasadzie to Cię pytam, więc mi powiedz

5. Pilnuj się i odnoś do wszystkich elementów polecenia. Czyli słowem – zrealizuj zadanie! Nawet, jeśli nie jesteś pewien na 100% czy użyjesz wszystkich poprawnych słów, to zawsze lepiej spróbować zagaić o dany element, niż w ogóle odpuścić, bo nie znasz słówka. Bez sensu! Jeśli powiesz coś niepoprawnie raz, to i tak nie stracisz tylu punktów, co wtedy, gdy nie zrealizujesz zadania. Więc przekalkuluj sobie

6. Mów spokojnie. Pamiętaj, że płynność to nie to samo, co szybkość. Innymi słowy, wcale nie musisz wypluwać z siebie słów z prędkością karabina maszynowego, żeby Twoją wypowiedź uznać za płynną. Możesz mówić spokojnie i powoli – kluczem jest to, czy brzmisz naturalnie i czy jest zachowana komunikatywność. A nadmiernie się spiesząc możesz popełniać wiele błędów, których byś nie popełnił dając sobie chwilę na swobodne i spokojne konstruowanie myśli.